

KESTÄVÄ RAKENTAMINEN JA EU-TAKSONOMIA

Sirpa Pietikäinen
RIL-Summit, 23.11.2021

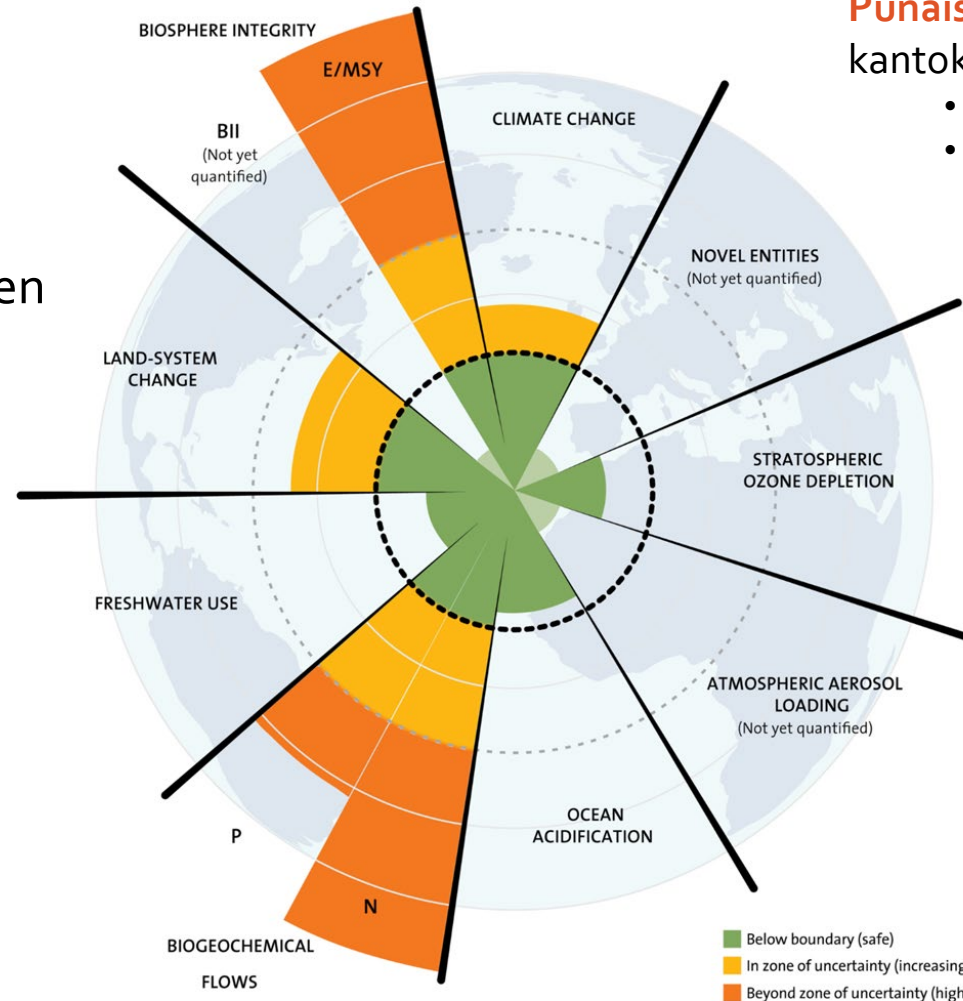
- Ketteryys
- Nopeus
- Tiedä, minne olet menossa

Musta surma, espanjantauti

Murroskohtia: teknologian eteneminen ja sosiaaliset uudistukset

Mitkä muutostrendeistä **EIVÄT** muutu tulevaisuuden haasteissa?

- Ilmastomuutos
- Ympäristöhaaste
- Digitalisaatio
- Demografinen muutos
- Kaupungistuminen
- Globalisaatio

Credit: J. Lokrantz/Azote based on Steffen et al. 2015.

Vihreät alueet: turvallinen ympäristö
Punaisella osa-alueet, joissa maapallon kantokyky on ylitetty

- Luonnon monimuotoisuus
- Fosforikierto ja typpikierto

Smpa

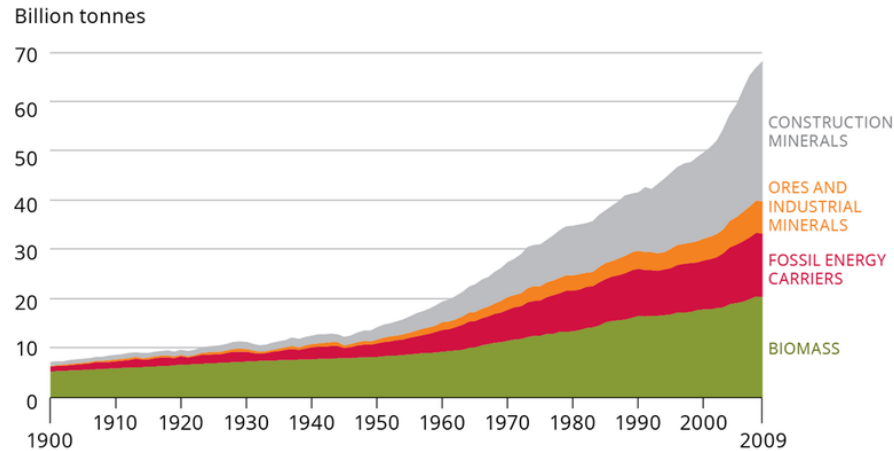
Meillä on vain yksi maapallo

2050

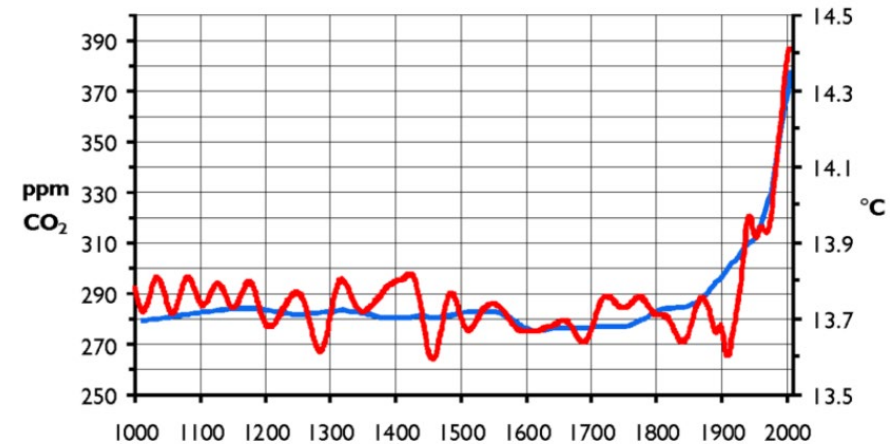

Smpca

Materiaalien globaali kysyntä jatkaa kasvuaan, ilmastonmuutos kiihtyy

Materiaalien kysyntä
Lähde: EEA, 2/2015

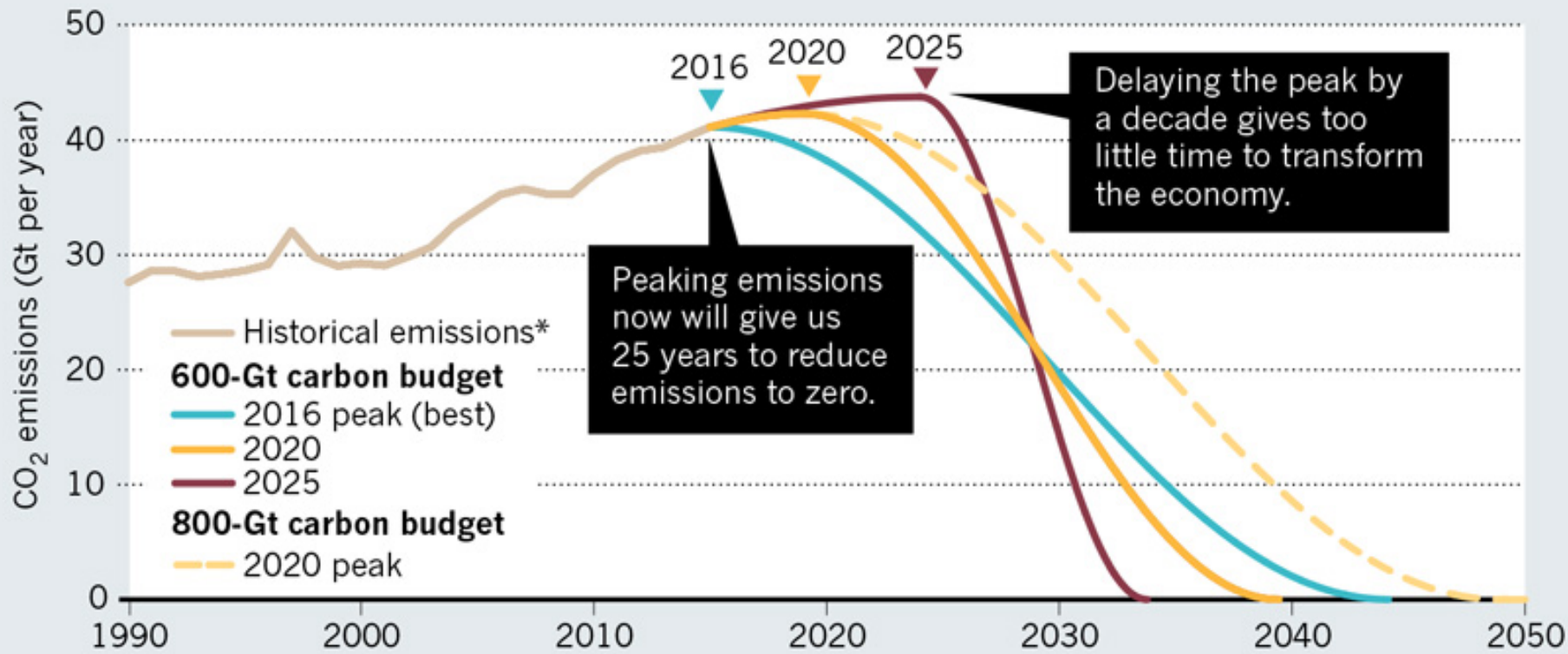
Ilmastonmuutos
Lähde: Climateaudit.org

Smpa

CARBON CRUNCH

There is a mean budget of around 600 gigatonnes (Gt) of carbon dioxide left to emit before the planet warms dangerously, by more than 1.5–2°C. Stretching the budget to 800 Gt buys another 10 years, but at a greater risk of exceeding the temperature limit.

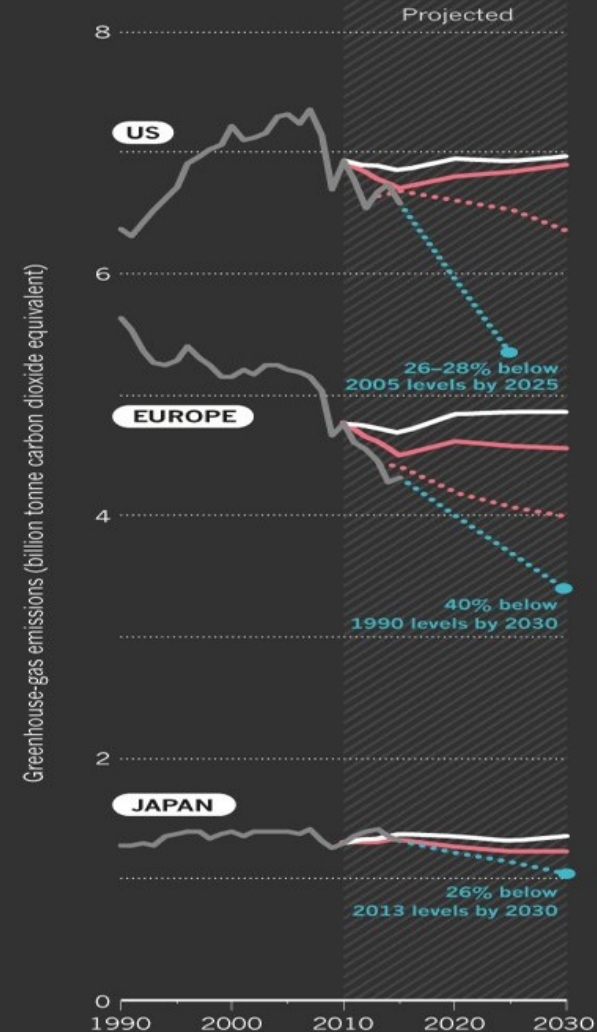

*Data from The Global Carbon Project.

CLIMATE SHORTFALL

Emissions trajectories for three advanced industrialized regions show that enacted and pledged policies will be unable to deliver the ambitious cuts to emissions agreed under the 2015 Paris framework.

- Historical emissions
- Business as usual*
- Enacted policies*
- Pledged policies (reported)
- Target emissions (nationally determined contributions)

*Estimated using the global-warming mitigation assessment model DNE21+ (Ref. 1).

Resurssienkäytön laskentakaava

- Paradigman muutos
- Vastauksen on oltava haasteen mukainen

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma

The EU will:

Become climate-neutral by 2050

Protect human life, animals and plants, by cutting pollution

Help companies become world leaders in clean products and technologies

Help ensure a just and inclusive transition

Source: EC, 2019

- **Puhdas energia** – vaihtoehtoisten, puhtaampien energialähteiden käytön edistäminen
- **Kestävä teollisuus**
- **Rakentaminen ja kunnostaminen** energia- ja resurssitehokkaasti
- **Kestävä liikkuvuus**
- **Luonnon monimuotoisuus** –herkkien ekosysteemien suojeleminen
- **Pelloilta pöytään** – terveellisempi ja ympäristöystävällisempi ruokajärjestelmä
- **Ympäristön pilaantumisen torjunta**
- **Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelma**
- **Oikeudenmukainen siirtymä**
  - tiedeperustainen päätöksenteko
  - toimimattomuuden kustannukset

Smpon

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma

Aloitteita:

- Oikeudenmukainen siirtymä
- Ilmastolaki
- Kiertotalouden toimintasuunnitelma
- Biodiversiteettistrategia
- Pellolta pöytään –strategia
- Renovation wave
- Kemikaalistrategia
- Eurooppalainen Bauhaus
- Teollisuusstrategia
- Kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategia
- Metsästrategia
- Saasteettomuustoimintasuunnitelma
- Kestävän rahoituksen jatko

Smpon

Kestävä rakentaminen ja rakennukset

- 85-95 % vuoden 2050 rakennuksista on jo olemassa
- Rakennukset vastaavat EU:ssa
  - n. 40% EU:n energiankulutuksesta
  - 36% kasvihuonekaasupäästöistä
  - 50% raakaaineidenkäytöstä
  - 33% jätteistä ja vedenkäytöstä
- Suomessa
  - lähes 40 % kaikesta kulutettavasta energiasta
  - yli 30 prosenttia päästöistä.

- päästöt
- kiertotalous
- terveys ja hyvinvointi
- vedenkäyttö
- hinta ja arvo
- kesätvyys, resilience
- biodiversiteetti
- oikeudenmukainen siirtymä

Kestävän rakennetun ympäristön strategia

- Osa EU:n Green Dealia, odotetaan julkistettavaksi v. 2021 lopussa
- Rakennettu ympäristö = kaikki sellainen ympäristö, jossa ihmiset asuvat ja elävät, ml. liikenneinfrastruktuuri, palveluverkot tai julkiset tilat
- Tavoitteena lisätä materiaalitehokkuutta ja vähentää rakennetun ympäristön ilmastovaikutuksia erityisesti edistämällä kiertotaloutta rakennusten koko elinkaaren ajan

Komissio aikoo käsitellä strategiassa seuraavia kohtia:

- rakennustuoteasetuksen uudistaminen
- kiertotalousperiaatteiden integrointi rakennusten suunnittelun ja kehittämisen tueksi, sekä **digitaalisten lokikirjojen** kehittäminen
- Leve(s) - elinkaariarvioinnin integrointi julkisiin hankintoihin ja EU:n kestävän rahoituksen kehykseen
- mahdollinen EU:n jätedirektiivin uudistaminen
- maaperään liittyvien aloitteiden edistäminen

Sisäilman laatu

- 2023: Arvioidaan etenemistapoja ja toimintapoliittisia vaihtoehtoja sisäilman laadun parantamiseksi ja ehdotetaan tarvittaessa lainsäädäntötoimia.

The logo for Simpa, featuring the word "Simpa" in a stylized, handwritten script font.

A Renovation Wave for Europe - rakennusten perusparannusaalto

- Komission esitys lokakuussa 2020
- rakennusten energia- ja resurssitehokkuuden parantaminen
  - vähintään kaksinkertaistetaan peruskorjausten määrä seuraavan 10 vuoden aikana
  - Vuoteen 2030 mennessä voitaisiin kunnostaa 35 miljoonaa rakennusta ja luoda jopa 160 000 uutta vihreää työpaikkaa rakennusalalle
- ilmastoneutraalius, kiertotalous, kestävä kehitys ja Euroopan kilpailukyky
- oikeus kohtuuhintaisiin, asumiskelpoisiin, esteettömiin ja terveellisiin asuntoihin
- kulttuuriperintö
- energiaköyhyys
- julkiset rakennukset
- hiilestä irtautuminen erit. lämmitys ja jäähdytys
- [Renovation Wave Communication \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-summaries/2020/10/1020201014_en.pdf)

The logo for Simpa, featuring the word "Simpa" in a stylized, handwritten script font.

Yritykset ja kestävyysshaaste

- Yritykset ovat yhteiskunnan tärkeimpiä talouden vauhdittajia, mutta näiden **sosiaalisten ja ekologisten** vaikutusten arviointi on edelleen puutteellista
- Vaikka monet yritykset ovat sitoutuneet strategioissaan ja toiminnassaan ottamaan huomioon nämä kaksi ulottavuutta, on vielä paljon tehtävää vastuuttomien yrityskäytäntöjen lopettamiseksi
  - Ympäristövastuu, ihmisoikeuskysymykset, hyvä hallinto...
- Julkisyhteisöillä, myös EU:lla, on tärkeä rooli lainsäädännön ja ympäristön luomisessa, jossa yritykset ja yritykset hoitavat toimintaansa vastuullisesti
- Yritysten ekologinen osaaminen

Rahaa on, mutta..

- Meiltä ei puutu rahaa, vaan kannustimia
- Tällä hetkellä globaaleilla rahoitusmarkkinoilla vain 5-7 % investoinneista on kestävässä kohteissa
  - Tavoitetaso on, että 30 % olisi kestävässä kohteissa; **mutta entä loput 70 %?**
  - Tavoitteena on, että merkittävän haitan kohteissa (*do no significant harm*, "DNSH") oleviin varoihin tulee korotettu riski – pääomavaatimus ja korotettu riskikerroin
- Lähes 30 triljoonaa dollaria edelleen kiinni kestävässä kohteissa
- Ilmastokriisi supistaa G7-maiden talouksia tuplasti enemmän kuin mitä koronapandemia
- Toimimattomuuden kustannukset
- Vuonna 2020 kestävä rahastot keräsivät nettovirtoja yhteensä 51,1 miljardia dollaria Yhdysvalloissa, mikä oli yli kaksinkertainen määrä vuoteen 2019 verrattuna.
  - Vastuullinen sijoittaminen kuumeneva trendi, mutta finanssimarkkinoiden kestävyys on vielä pitkä matka

Miten raportointi ohjaa yrityksen toimintaa?

Miksi tarvitaan pakollinen auditointi?

Ympäristövastuun tulisi olla yrityksen hallituksella

- Ovatko sisäiset valvontajärjestelmät kohdillaan?

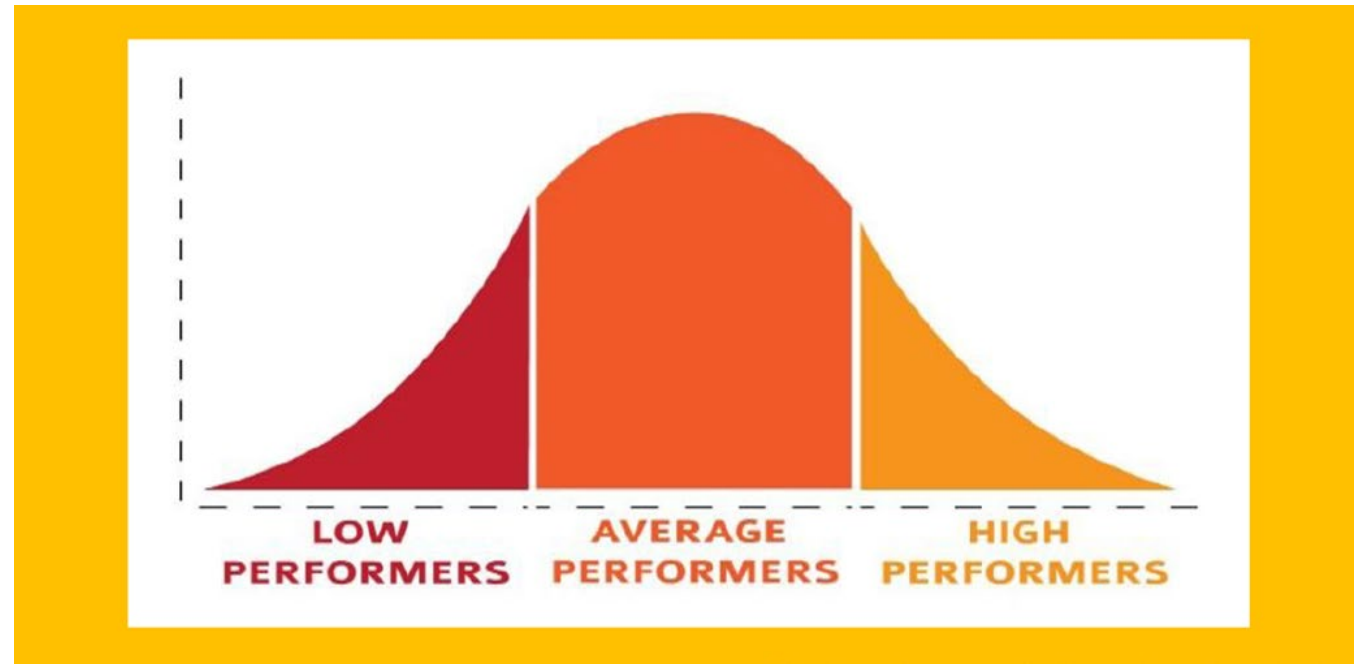
Kerrotaanko siitä mitä tehdään, vai muutetaanko raportoinnin pohjalta sitä mitä tehdään?

- Transitiosuunnitelmat

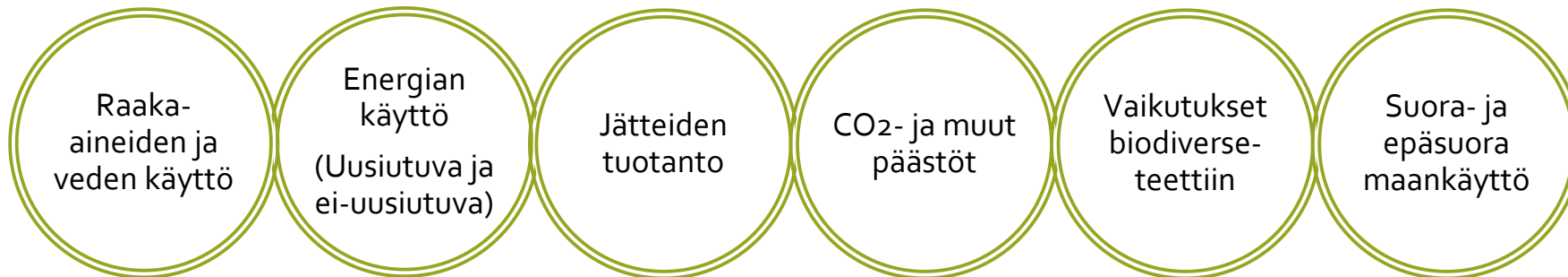
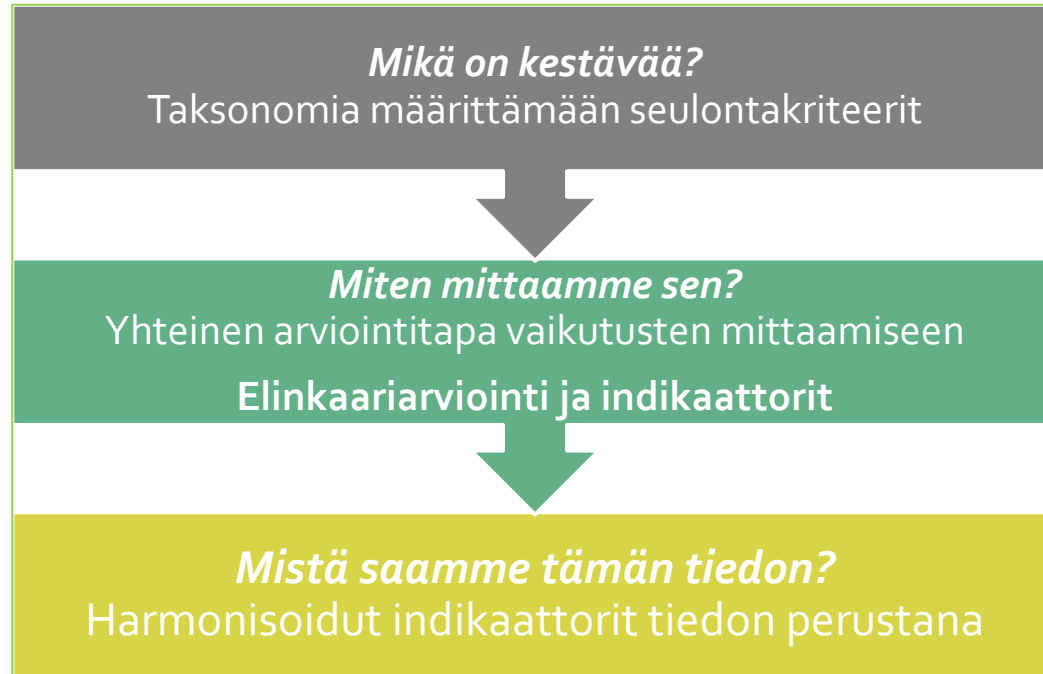
Tarvitsemme harmonisoituja indikaattoreita ja elinkaarianalyysimalleja

- **Eurostat/Euroopan komissio** – kiertotalousindikaattorit, energiatehokkuusindikaattorit
- **OECD** – energiatehokkuusindikaattorit, kestävän kasvun indikaattorit
- **EEA** – ympäristöindikaattorit
- **UN PRI** – ilmasto- ja kestävyysraportointi (TCFD-suositukset)
- **GRI** – kestävyysraportoinnin indikaattorit

Läpinäkyvä ESG-arviointi

(environmental, social, governance)

Smpa

Kestävä rahoitus

Mitä tähän mennessä on tehty kestävän rahoituksen osalta?

- Komission asiantuntijatyöryhmän (HLEG) toimintasuunnitelma
- Parlamentin oma-aloitemietintö 2018
- Tiedonantoasetus ilmastoriskeistä ja -vaikutuksista
- Asetus vähähiilisistä viitearvoista
- Taksonomia (kestävien sijoitustuotteiden luokittelu)
- EU-ympäristömerkki finanssituotteille

Mitä edelleen tarvitaan?

1. Yritysten transitiosuunnitelmat
2. Yritysvastuulainsäädäntö
3. Kestävyyden kriteerit koko finanssialalle
4. Toimimattomuuden kustannukset
5. Sidosryhmävuoropuhelu
6. Tieteeseen perustuva, haasteisiin pohjautuva politiikkametodi

Taksonomia-kriteerit rakentamiselle

The EU Taxonomy Regulation (Reg (EU) 2020/852)

28) An economic activity can contribute substantially to the environmental objective of transitioning to a circular economy in several ways. It can, for example, increase the durability, reparability, upgradability and reusability of products, or can reduce the use of resources through the design and choice of materials, facilitating repurposing, disassembly and deconstruction in the buildings and construction sector, in particular to reduce the use of building materials and promote the reuse of building materials.

It can also contribute substantially to the environmental objective of transitioning to a circular economy by developing 'product-as-a-service' business models and circular value chains, with the aim of keeping products, components and materials at their highest utility and value for as long as possible. Any reduction in the content of hazardous substances in materials and products throughout the life cycle, including by replacing them with safer alternatives, should, as a minimum, be in accordance with Union law.

An economic activity can also contribute substantially to the environmental objective of transitioning to a circular economy by reducing food waste in the production, processing, manufacturing or distribution of food.

Climate Change Adaption & Mitigation Delegated Acts (April 2021):

(36) Buildings across all sectors in the Union are responsible for 40% of energy consumption and 36% of carbon emissions. Buildings can therefore play an important role in climate change mitigation. Technical screening criteria should therefore be laid down for the construction of new buildings, for building renovation, installation of different energy efficiency equipment, on-site renewables, provision of energy services, and for the acquisition and ownership of buildings. Those technical screening criteria should be based on the potential impact of those activities, on the energy performance of buildings and on related greenhouse gas emissions and embedded carbon. For new buildings, it might be necessary to review the technical screening criteria to ensure that those criteria remain aligned with the Union climate and energy targets.

(37) The construction of an asset or facility that is an integral part of an activity, for which technical screening criteria determining under which conditions that activity qualifies as contributing substantially to climate change mitigation should be established, may represent an important condition for that economic activity to be carried out. It is therefore appropriate to include the construction of such assets or facilities as part of the activity for which that construction is relevant, in particular for activities in the energy sector, the water, sewerage, waste and remediation sector as well as the transport sector.

Delegoitujen säädösten sisältö rakentamisen osalta

1. Uusien rakennusten rakentaminen
2. Olemassa olevien rakennusten peruskorjaus
3. Energiatehokkuuslaitteiden asennus, huolto ja korjaus
4. Sähköajoneuvojen latausasemien asennus rakennuksiin, sekä huolto ja korjaus (ja rakennuksiin liittyviin pysäköintipaikkoihin)
5. Rakennusten energiatehokkuuden mittaamiseen, säätelyyn ja valvontaan tarkoitettujen välineiden ja laitteiden asennus, huolto ja korjaus
6. Uusiutuvan energian teknologioiden asennus, huolto ja korjaus
7. Rakennusten hankinta ja omistaminen

Näihin liittyen:

- Ilmastonmuutoksen hillitseminen (primäärienergian kulutus)
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- Veden ja meren luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu
- Siirtyminen kiertotalouteen
- Saastumisen ehkäisy ja valvonta
- Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja kunnostus

Linkki suomenkieliseen tekstiin: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=PL_COM:C\(2021\)2800&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=PL_COM:C(2021)2800&from=EN)

The logo for Simpa, featuring the word "Simpa" in a stylized, handwritten script font.

EU-taksonomia

Mikä taksonomia?

→ EU:n laajuinen kestävien investointien luokitusjärjestelmä

- Taksonomia-asetus luo yhteneväiset kriteerit sille, millaisia sijoituskohteita voidaan pitää 'vihreinä'
- Taksonomian ilmastostandardit (esitys komissiolta tullut, voimaan v. 2022 alusta), loput tekniset standardit v. 2021-2023 aikana
  - **01/2022 alkaen** ilmastomuutoksen hillitseminen ja sopeutuminen
  - **01/2023 alkaen** vesi- ja merivarojen käyttö ja suojeleminen, siirtyminen kiertotalouteen, saastumisen ehkäisy ja hallinta, biodiversiteetin ja ekosysteemien suojeleminen

Kuusi ympäristötavoitetta:

1. ilmastomuutoksen hillitseminen
2. ilmastomuutokseen sopeutuminen
3. biodiversiteetin suojeleminen
4. kiertotalous
5. saastumisen ehkäisy
6. vesistöjen monimuotoisuus

Kategoriat taloudelliselle toiminnalle:

- ✓ vihreä
- ✓ mahdollistava
- ✓ siirtymää tukeva (transitio)

Tekninen kriteeristö arvioinnin pohjana

- Ei merkittävää haittaa -periaate
- Yhteismitalliset indikaattorit ja elinkaarianalyysi
- Kansainväliset ihmisoikeus- ja työnsuojelusopimukset

Kolme rahoitustuotteiden ryhmää

- Vihreät, taksonomiaa noudattavat rahoitustuotteet
- Muut vihreät rahoitustuotteet
- Loput rahoitustuotteet –tieto kuluttajalle, ettei taksonomiaa seurata

Teknologianeutraali, ei poissulje yksittäisiä teknologioita (pl kivihiili)

Kestävän rahoituksen aloitteet EU:ssa

- **International Financial Reporting Standards (IFRS) 2021** (kansainvälinen standardi tilinpäätöstietojen julkaisuun)
- **Kestävän rahoituksen tiedonantovelvoiteasetus** – voimaan maaliskuussa 2021
- **Komission kestävän rahoituksen paketti huhtikuussa 2021**
  - EU-taksonomian ilmastostandardit
  - Esitys yritysvastuuraportointia koskevaksi direktiiviksi (uusi "NFRD", non-financial reporting directive)
- **Uusi kestävän rahoituksen strategia** – kesältä 2021
  1. **Kestävän kehityksen polun rahoittaminen:** strategian tavoitteena on tarjota työkalut, joiden avulla kaikki taloudelliset toimijat voivat rahoittaa siirtymäsuunnitelmansa
  2. **Osallistaminen:** strategian tavoitteena on vastata kansalaisten ja pk-yritysten tarpeisiin ja tarjota niille parempi saatavuus kestävään rahoitukseen
  3. **Finanssisektorin kaksinkertainen olennaisuus (double materiality):** strategiassa kerrotaan, miten finanssisektorin on muututtava Green Deal -tavoitteiden saavuttamiseksi, samalla kun se on entistä kestävämpi ja torjuu viherpesua
  4. **Maailmanlaajuinen:** strategiassa esitetään, kuinka voidaan edistää ja edistää kansainvälistä yksimielisyyttä kunnianhimoisesta maailmanlaajuisesta kestävästä rahoitusohjelmasta
- **Eurooppalaiset vihreät joukkovelkakirjat** – komission aloite kesältä 2021
- Vakuutusyhtiöiden vakavaraisuutta sääntelevän **Solvenssi II** –direktiivin tarkistus – syksyiltä 2021
- **Pääomamarkkinaunioniin liittyvät aloitteet ja uudelleentarkistukset** – loppuvuodesta 2021
  - Esitys yhteisestä eurooppalaisesta järjestelmästä yritysten julkistamiin taloudellisiin ja muihin tietoihin (Proposal for a Directive/Regulation of the European Parliament and of the Council for a European single access point for financial and non-financial information publicly disclosed by companies /**ESAP**)
  - Eurooppalaisten pitkäaikaissijoitusrahastojen kehityksen uudelleentarkistus (European Long-Term Investment Fund /**ELTIF**)
  - Vaihtoehtorahastojen hoitajia koskeva sääntelyn uudelleentarkistus (Alternative Investment Fund Managers Directive /**AIFMD**)
  - Rahoitusvälineiden markkinoita koskevan asetuksen uudelleentarkistus (Markets in Financial Instruments Regulation /**MiFIR**)
- Esitys yritysten huolellisuusvelvoitteesta ja vastuuvollisuudesta (**Sustainable Corporate Governance**) – loppuvuodesta 2021
- Esitys **OECD:n maailmanlaajuisen vähimmäisverotusta** koskevan sopimuksen täytäntöönpanosta – loppuvuodesta 2021

Kansainväliset tilinpäätösstandardit (IFRS)

- Kansainvälinen standardi tilinpäätöstietojen julkaisuun, sovellettu EU-jäsenmaissa v. 2005 lähtien
- IFRS-standardien eurooppalaisessa hyväksymismenettelyssä keskeisiä toimijoita ovat European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) ja tilinpäätöskysymysten sääntelykomitea (Accounting Regulatory Committee, ARC)
- Sitovat listayhtiöitä

Kestävyys osaksi julkista rahoitusta

- SDG:t osaksi kaikkea rahoitusta
- Taksonomia mittarina
  - Ei merkittävää haittaa -periaate
- EU-budjettiin ja –instrumentteihin
- Euroopan keskuspankki ja Euroopan investointipankki tukemaan tavoitetta
- Eurooppalaiseen ohjausjaksoon (European Semester)
- Valtiontukeen (state aid)

Monivuotisen rahoituskehityksen varoista **yli 50 %:lla** pyritään tukemaan EU:n nykyaikaistamista, eli tutkimusta ja innovaatioita

- Lähes **30 % budjetista** osoitetaan ilmastonmuutoksen torjuntaan ja biodiversiteetin suojeluun
- Parlamentin vaatimuksesta elvytysrahojen käyttöä valvotaan säännöllisesti usealla mekanismilla

The logo for Smpa, consisting of the letters 'Smpa' in a stylized, handwritten font.

Kiitos!

Vastaan mielelläni lisäkysymyksiin:

sirpa.pietikainen@europarl.europa.eu

[@spietikainen](https://twitter.com/spietikainen)

Olethan yhteydessä!

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Sirpa', written in a cursive style.